

KNIHOVNICKÉ ORGANIZACE

PhDr. Marie Šedá

metodik.knihovna@gmail.com

ORGANIZACE

- ▶ Mezinárodní organizace
  - ▶ IFLA
  - ▶ EBLIDA
  - ▶ IBBY
  - ▶ NAPLE FORUM
- ▶ České organizace
  - ▶ SKIP
  - ▶ SDRUK
  - ▶ AKVŠ
  - ▶ Česká informační společnost

IFLA

3

IFLA

- **Mezinárodní federace knihovnických asociací a institucí (IFLA)**
  - mezinárodní organizace zastupující zájmy knihovnických a informačních služeb a jejich uživatelů
  - je to globální hlas knihovnické a informační profese
- 1927 - založena v Edinburghu, ve Skotsku
  - v současné době má 1 600 členů v přibližně 150 zemích po celém světě.
  - byla registrována v Nizozemsku v roce 1971. Královská knihovna, Národní knihovna v Nizozemsku, v Haagu, poskytuje zázemí pro centrálu IFLA.
- IFLA je nezávislá mezinárodní, nevládní nezisková organizace.

IFLA

Výzva pro IFLA/Systematic Public Library of the year 2022 je nyní...

Newsletter IFLA, únor 2022:
Editorial

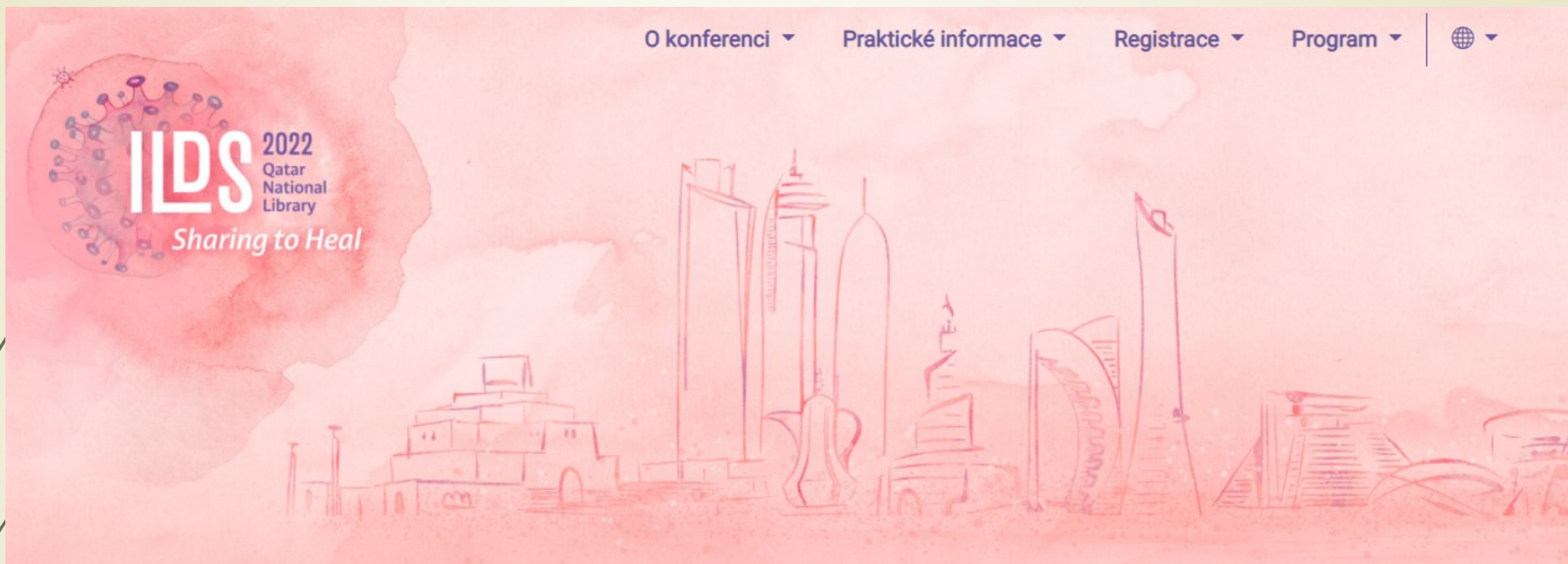

Právě vyšlo: vydání IFLA Journal z
prosince 2021

IFLA SOUBOR PRIORIT

- princip **svobodného přístupu k informacím**
- podpora **gramotnosti, čtení** a celoživotního **vzdělávání**
- poskytování neomezeného přístupu k informacím
- **harmonizace práv autorů** na ochranu duševního vlastnictví s potřebami uživatelů
- podpora **sdílení zdrojů**

17. konference IFLA o vzájemném poskytování půjček a dokumentů

Sdílení k uzdravení: Sdílení zdrojů během pandemie a po ní

20. – 22. září 2022 (nové datum)

(osobní událost)

Hlavní řečník: Gerald Leitner, generální tajemník IFLA

IFLA SOUBOR PRIORIT

- princip **svobodného přístupu k informacím**
- podpora **gramotnosti, čtení** a celoživotního **vzdělávání**
- poskytování neomezeného přístupu k informacím
- **harmonizace práv autorů** na ochranu duševního vlastnictví s potřebami uživatelů
- podpora **sdílení zdrojů**

IFLA

- **Mezinárodní federace knihovnických asociací a institucí (IFLA)**
  - mezinárodní organizace zastupující zájmy knihovnických a informačních služeb a jejich uživatelů
  - je to globální hlas knihovnické a informační profese
- 1927 - založena v Edinburghu, ve Skotsku
  - v současné době má 1 600 členů v přibližně 150 zemích po celém světě.
  - byla registrována v Nizozemsku v roce 1971. Královská knihovna, Národní knihovna v Nizozemsku, v Haagu, poskytuje zázemí pro centrálu IFLA.
- IFLA je nezávislá mezinárodní, nevládní nezisková organizace.

IFLA

➤ Pokyny

- Pro pojízdné knihovny, pro knihovnické služby pro děti a batolata, pro užití knih v Braillově písmu...

➤ Manifesty

- **Manifest IFLA a UNESCO o veřejných knihovnách**
- Manifest IFLA o přístupu k internetu
- O multikulturní knihovně ...

➤ Směrnice

- Pro služby veřejných knihoven
- Pro služby dětských knihoven

➤ Vyznamenání a ocenění

CÍLE IFLA

- Podporovat **vysokou úroveň služeb** a poskytování knihovnických a informačních služeb.
- Podporovat všeobecné **pochopení hodnoty dobrých knihoven** a informačních služeb.
- Zastupovat zájmy svých členů po celém světě.
- Členové IFLA (v ČR)
  - **SKIP,**
  - **NK ČR,**
  - **Parlamentní knihovna**

ZÁKLADNÍ HODNOTY

- Schválení zásad volného přístupu k informacím.
- Přesvědčení, že lidé, společenství a organizace potřebují **všeobecný a rovný přístup k informacím**, nápady a práce fantazie pro sociální, vzdělávací, kulturní, demokratický a ekonomický blahobyt
- Závazek - umožnit všem členům Federace těžit z jeho činnosti, bez ohledu na občanství, zdravotní postižení, etnický původ, pohlaví, geografické umístění, jazyk, politickou filozofii, rasu nebo náboženství.

 IFLA Learning Platform

Learning Platform

[Home](#) » [User account](#)

This website allows IFLA members and other interested people to:

- Download high-quality training materials and case studies
- Participate in online learning activities and discussions
- Contribute their stories of how they have used the programme

[Read more...](#)

You need to create a user account before you can log in and use the materials.

User account

[Create new account](#)[Log in](#)[Reset password](#)

IFLA's learning materials in a
dedicated learning environment

<https://learning.ifla.org/user>

Forgotten your username or
password?

Click the "Reset password" tab and
follow the directions.

EBLIDA

14

EBLIDA

- EBLIDA je **Evropskou kancelář knihovnických, informačních a dokumentačních sdružení**. Jde o nezávislé sdružení zastřešující knihovny, informace, dokumentaci a archivaci spolků a institucí v Evropě.
- Zabývá se evropskými otázkami informační společnosti, včetně autorských práv a licencí, kultury a vzdělávání. **Podporuje neomezený přístup k informacím v digitálním věku a role archivů a knihoven v dosažení tohoto cíle.**
- Členem EBLIDA je SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků).
- **Od roku 1992 komunitní centrum knihoven v Evropě!**

JAK KNIHOVNY MĚNÍ ŽIVOT

- ▶ volný přístup k informacím
- ▶ knihovny jsou více než jen budovy naplněné knihami
- ▶ veřejné knihovny usilují o posílení postavení občanů všech věkových kategorií
- ▶ rozvíjejí a vytvářejí jejich dovednosti, znalosti a nápady
- ▶ poskytují příležitosti k celoživotnímu učení
- ▶ veřejné knihovny jsou prostor
- ▶ jsou důvěryhodné a otevřené pro všechny
- ▶ nabízejí možnost učit se, objevovat a sdílet
- ▶ mají zásadní význam pro boj proti nezaměstnanosti

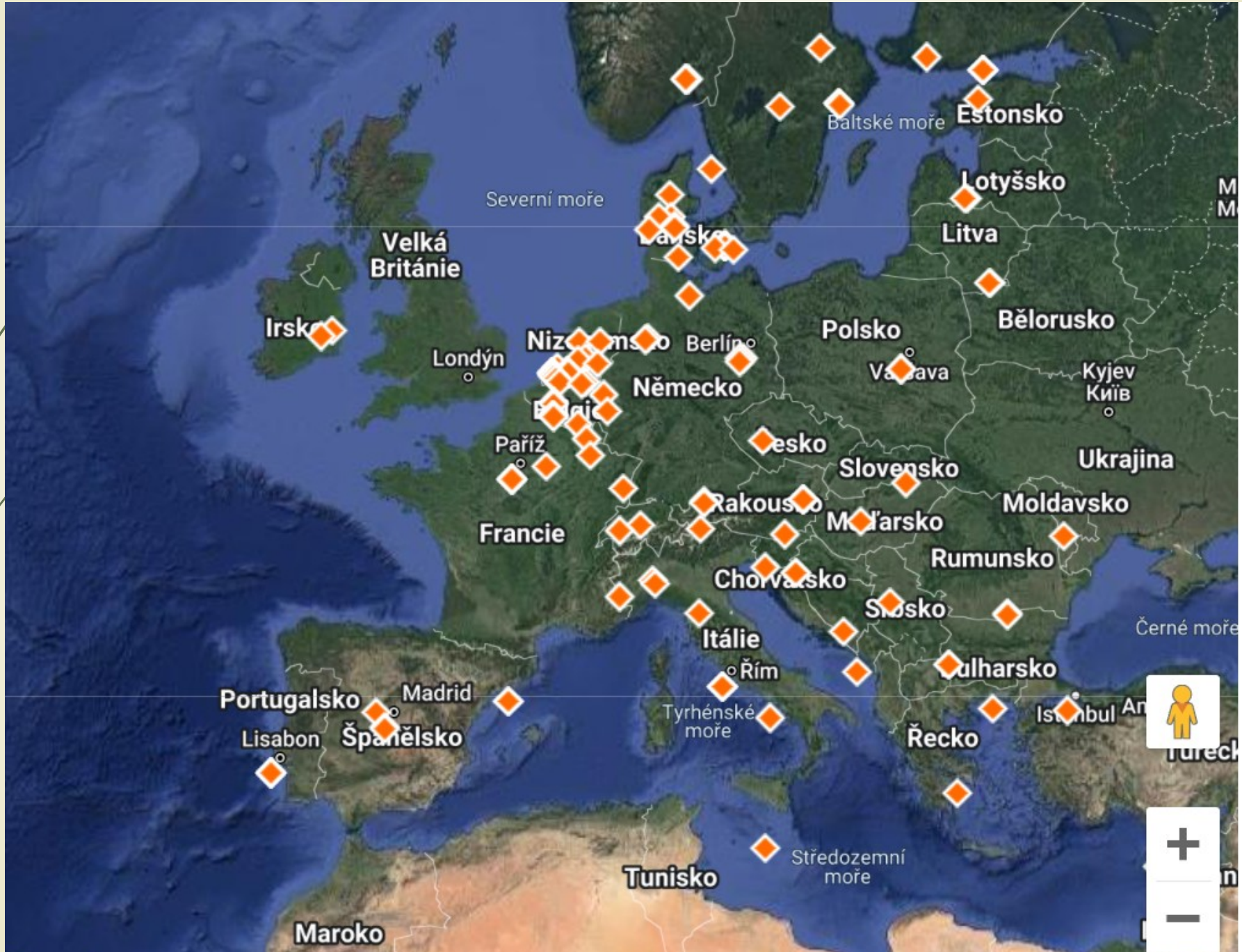

EBLIDA Newsletter leden 2022

13. ledna 2022

[Přečtěte si celý newsletter](#)

OBDOBÍ TŘÍ LET

- Agenda OSN 2030 o udržitelném rozvoji,
- knihovnická legislativa a politika,
- Autorská práva aplikovaná na transakce elektronického půjčování.

2. Výroční rada a konference EBLIDA 2022 se koná v Aténách ve dnech 14.–16. června!

- ***„Knihovny se snaží otevřít své dveře debatě a inkluzivnímu dialogu, aby se staly místem setkávání občanů. Toto je také doba, kdy znalosti zpřístupněné v knihovnách zpochybňují tradiční knihovnické postupy a řízení. V roce 2022 oslaví EBLIDA své 30. narozeniny.“***

NAPLE FORUM

20

NAPLE FORUM

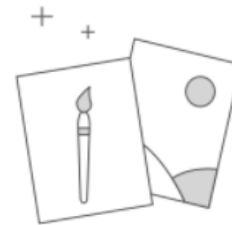
- ▶ Založeno 4. října 2002
- ▶ Mezinárodní nevládní sdružení sledující **zájmy národních knihoven v Evropě**.
- ▶ Cílem je podporovat principy a strategie politiky veřejných knihoven.
- ▶ Členství v NAPLE je otevřené všem národním úřadům veřejných knihoven nebo nejbližšímu ekvivalentu takové instituce vytvářející politiku s národní odpovědností za služby veřejných knihoven, nebo v rámci federálního systému přebírající příslušnou úroveň takové odpovědnosti.
- ▶ Úkolem je např. řešení otázek týkajících se vytvoření sítě služeb pro veřejnost, **nové služby pro občany**, analýza role veřejných knihoven v Evropské informační politice aj.

CÍLE NAPLE FORUM

Informovat

informovat o současném stavu veřejných knihoven v Evropě

Inspirovat

inspirovat další národní rozvoj knihovnických služeb

Identifikujte partnery

identifikovat oblasti vhodné pro spolupráci v nové Evropě

Identifikujte témata

identifikovat témata a oblasti pro vzájemné budoucí zkoumání a výzkum

Podporovat

podporovat rozvoj soudržné evropské knihovnické politiky

Poskytnout

poskytovat osvědčené postupy pro práci veřejných knihoven

Legislativa

Chorvatsko

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, 2019 (chorvatština)

Česká republika

název ▾

Velikost
souboru

 Knihovní zákon České republiky (2001) (anglicky)

 162,8 kB

Hledat...

Poslední zprávy

Blog NAPLE – 2022: Pohled z Irska
NAPLE-Gigabitové knihovny-ISOC
Webinář

Fórum NEAPOL 2021

Co se děje?

Veřejné knihovny a COVID-19: Tour
of Europe – článek v An
Leabharlann Volume 29: Issue 2,
říjen 2020

SISTER LIBRARIES

24

SISTER LIBRARIES

[Knihy.ABZ.cz - jediné knihkupectví, které opravdu potřebujete](#)
[ABZ online slovník cizích slov - hledání mezi 30 000 termíny](#)
[ABZ slovník synonym obsahuje 14 000 hesel](#)

Sister Libraries Městská knihovna Český Těšín Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar

[Homepage](#)
[O Českém Těšíně](#)
[O Daruvaru](#)
[Akce knihovny Český Těšín](#)
[Akce knihovny Daruvar](#)
[Společné akce a projekty](#)
[Fotogalerie](#)
[Kontakty](#)
[Kniha o mém městě Českém Těšíně](#)

Vítáme na našich společných stránkách...

Vítáme Vás na společném webu Městské knihovny Český Těšín (Česká republika) a Pučki knjižnice i čitaonice Daruvar (Chorvatsko).

Přestože je každá z nich z jiné země, mají společný český jazyk, kterým v Daruvaru hovoří téměř 20% zde žijících českých krajanů. Díky početnosti zdejší české menšiny je Daruvar českým "hlavním" městem Chorvatska. O naše krajany, kteří si udržují svůj národní jazyk a národní tradice, se stará v Chorvatsku řada institucí. Jednou z nich je ústřední krajanská knihovna pro českou menšinu v Chorvatsku, která je součástí výše zmíněné Pučki knjižnice i čitaonice v Daruvaru.

Obě knihovny navázaly spolupráci v rámci mezinárodního programu spolupráce knihoven Sister Libraries a připravují společné projekty, jejichž cílem je vzájemné poznávání, pomoc a podpora. Těšíme se na společné projekty s našimi krajany v Daruvaru a na vzájemnou informovanost o kulturním dění v obou zemích.

Jana Galášová, ředitelka Městské knihovny Český Těšín

Program Sesterské knihovny NAPLE

Organizace NAPLE vyzvala veřejné knihovny svých členských zemí, aby se zapojily do projektu neformální dvoustranné spolupráce, který nazvala Sesterské knihovny (Sister Libraries). Sesterské knihovny mohou společně řešit stejný problém, mohou si vzájemně prospívat při zlepšování služeb uživatelům (zvláště v případě knihovnických služeb v multikulturní společnosti).

[More info »](#)

ČESKÉ ORGANIZACE

26

SKIP

SKIP – SVAZ KNIHOVNÍKŮ A INFORMAČNÍCH PRACOVNÍKŮ

- ▶ dobrovolná profesní a stavovská organizace
- ▶ má charakter občanského sdružení
- ▶ je organizován na regionálním principu

SKIP – SVAZ KNIHOVNÍKŮ A INFORMAČNÍCH PRACOVNÍKŮ

- vznik - 1968, obnova 1990
- **poslání** – zvýšit úroveň knihovnické práce a prestiže oboru
- 1500 členů (fyzické i právnické osoby)
- regionální princip – 11 regionálních výborů
- **odborné sekce**
  - sekce veřejných knihoven, trenérů paměti, vzdělávání, zaměstnavatelská sekce
- **Kluby**
  - Klub dětských knihoven, školních knihoven, tvořivých knihovníků, frankofonní klub, klub lékařských knihovníků
- **Komise**
  - ediční, pro zahraniční styky

ODBORNÉ ORGÁNY A SEKCE SKIP

[Domů](#) [O nás](#) [Členství](#) [Regiony](#) [Odborné orgány](#) [Projekty](#) [Partneři](#) [Knihovnické akce](#) [Ocenění](#)
[Kontakty](#)

[Domů](#) > [Odborné orgány](#)

Odborné orgány

Sekce

Sekce veřejných knihoven

Bezbariérové knihovny

Sekce knihovníků – trenérů paměti

Sekce 60+

Odborné orgány

Součástí SKIP je třináct odborných orgánů:

- sedm sekcí,
- pět klubů,
- jedna komise.

[Přihláška do SKIP](#)

ČLENSTVÍ

Přihláška do SKIP

- řádný (individuální) člen
  - každý občan ČR profesně spjat s knihovnictvím nebo studenti knihovnictví
  - souhlas se [Stanovami SKIP](#)
- institucionální člen
  - knihovna nebo informační středisko
  - pracoviště sloužící knihovnické a informační profesi

SKIP

- Cíl: usilovat o **soustavné zvyšování úrovně knihovnické a informační práce** a s tím spojené **prestiže** oboru a o to, aby ze strany státu, zřizovatelů knihoven a informačních institucí byly vytvářeny příznivé podmínky pro jejich rozvoj a činnost.

- podílí se na tvorbě a realizaci koncepcí oboru a jeho legislativy
- účastní se odborné přípravy specialistů a přispívá k celoživotnímu vzdělávání knihovníků a informačních pracovníků, zejména pořádáním odborných akcí
- spolupracuje se vzdělávacími institucemi a dalšími organizacemi, které se doma i v zahraničí zabývají knihovnictvím a informační činností
- rozvíjí kontakty s profesními spolky a organizacemi stejného nebo podobného zaměření doma i v zahraničí
- je členem Mezinárodní federace knihovnických asociací - IFLA a EBLIDA
- vydává 4x ročně svazové periodikum Bulletin SKIP

Publikace

SKIP je vydavatelem online časopisů **Bulletin SKIP** (ISSN 1213-5828) a **Malý tvořivec** (ISSN 2694-9504) a finančně podporuje vydávání časopisu **Impulsy** (ISSN 2336-727X). V rámci projektu S knížkou do života (Bookstart) vydává **Zpravodaj**.

Vydává nebo spoluvydává také další publikace, viz **přehled všech publikací SKIP v databázi KKL**.

Využít můžete také **přehled našich publikací, jimž bylo přiděleno ISBN**.

Dále SKIP zajišťuje **vydávání knížek v rámci projektu Už jsem čtenář– Knižka pro prvňáčka** (v nakladatelství Triton).

Trendy v knihovnách

Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2021

BEŽOVÁ, Michaela; LJUBKOVÁ, Kristýna

Knihovny budoucnosti pohledem studentů

NEDAŠKA, Jaroslav

Cyklus webinářů Seznamte se s národními knihovnami

JANSOVÁ, Linda

Jak v knihovně budovat makerspace a jak uspět se žádostí o dotaci ve VISK 3

OTRUBOVÁ, Alena

Program Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím a grantové výzvy pro knihovny

LIŠKOVÁ, Tereza

Průvodce Evropskými strukturálními a investičními fondy 2021-2027 pro knihovny

JANSOVÁ, Linda

Výstupy z projektu Co nebylo v učebnici - spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání žáků 21. století

GIEBISCH, Roman; JANSOVÁ, Linda

AKCE A PROJEKTY

- **Březen – měsíc čtenářů** (Sekce veřejných knihoven);
- **Čtenář roku** (SKIP jako celek);
- **Noc s Andersenem** (Klub dětských knihoven);
- **Týden knihoven** (Sekce veřejných knihoven);
- **Den pro dětskou knihu** (Sekce veřejných knihoven);
- **S knížkou do života (Bookstart)** (Klub dětských knihoven);
- **Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka** (Klub dětských knihoven);
- **Kde končí svět** (Klub dětských knihoven);
- **Lovci perel** (Klub dětských knihoven – Východočeské regionální klubko).

BŘEZEN
měsíc čtenářů

3

**PRSTEN?
AUTO?
ČTENÁŘSKÝ
PRŮKAZ!**

skip

Ceiba®

KNIHOVNA!!!

za vším hledaj knihu...

BRAŇTE KNIHU!

Jak to dobrý mrav dnes žádá,
slinit prsty - to má ráda!

Jaké je to čtení k zlosti,
než v ní přelámeme kosti!

Je to stará historie,
masťnotu že papír pije.

Jak to bývá v světě všude,
pečátě na knihu se klade.

Četl vzal všechny knižní značky,
načpak máme sirky, spačky?

Mista pěkná moudrá hlava
klidně z knihy vyrezává...

Jak se cítí knižka v ráji,
děticky když s ní si hrají!

Prší, prší, jen se leje,
v dešti kniha pookřeje!

Komu všechno k užítku je,
nábytek jí podstavuje.

Také pes má k čtení vlohy,
proč však kniha nemá nohy?

Knihu bez námahy vrátíš,
když jí prostě někde ztratíš.

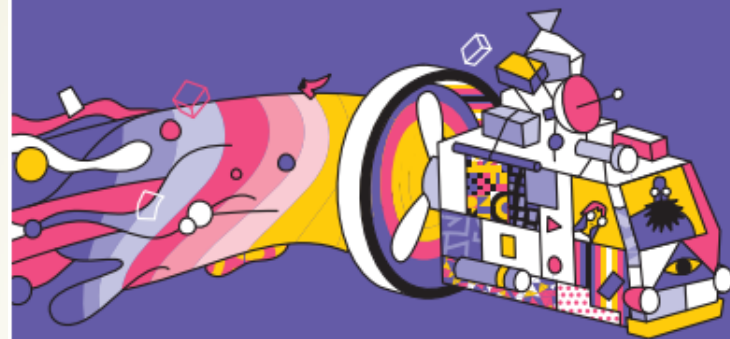

Za to, že jí kdekdo chválí,
ejhle jak jí dodělali!

- Databáze akcí a projektů pro knihovny
- Inspiromat
- Vydávání plakátů aj. tiskovin ke knihovnickým akcím
- SKIP na [Wikipedii](#)
- zapojení do evropských projektů (CERTIDoc)
- zastupuje knihovny při jednání (autorské svazy...)
- věnuje se propagaci četby a čtenářství
- elektronické konference (KMS, Knihovna, Andersen, Region, ...)

CO UDĚLAL SKIP?

- pomohl prosadit vznik dotačních programů pro knihovny
- **prosazuje změny v grantových programech, lobbuje za finance**
- významně se angažoval v projektu PIK
- zasloužil se o vydání Knihovního zákona 257/2001 Sb.
- **vyjednal novelu (nejen) autorského zákona...**

Noc s Andersenem 1/4 2022

Klub dětských knihoven SKIP ČR

pořádají již 22. ročník pohádkového nocování.

PhDr. Marie Šedá

21.3.2022

SDRUK

39

SDRUK

- ▶ Sdružení knihoven České republiky
  - ▶ vznik 1992 jako nadace s cílem koordinovat spolupráci a napomáhat rozvoji odborných a veřejných knihoven (nyní zájmové sdružení právnických osob)
  - ▶ 43 knihoven a informačních středisek, pouze právnické osoby
- ▶ odborné sekce
  - ▶ pro akvizici, bibliografii, historické fondy, **regionální funkce**, služby...
- ▶ Slovník českých knihovníků
- ▶ Cena Z. V. Tobolky
- ▶ Konference Knihovny současnosti – Olomouc

SDRUK

- má několik sekcí:
  - Sekce pro akvizici
  - Sekce pro bibliografii
  - Sekce pro historické fondy
  - Sekce pro informační vzdělávání uživatelů
  - Sekce pro informační technologie
  - Sekce pro regionální funkce

AKVŠ

42

ASOCIACE KNIHOVEN VYSOKÝCH ŠKOL

43

- ▶ usiluje o rozvoj a kvalitu českých vysokoškolských knihoven
- ▶ zastupuje vysokoškolské knihovny při koncepčních jednáních na národní i mezinárodní úrovni
- ▶ vytváří základnu pro spolupráci s cílem zvýšit otevřenost, horizontální prostupnost, kvalitu a efektivitu nabízených služeb
- ▶ aktivně se podílí na rozvoji informační infrastruktury pro vzdělávání, vědu a výzkum
- ▶ [Bibliotheca academica](#)

Ostrava, 2017

ČESKÁ INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

44

ČESKÁ INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

- **sdružení občanů**, kteří pracují v některém z oborů zabývajících se vyhledáváním, uchováváním a zpřístupňováním informací odborného (vědeckého, technického, ekonomického, medicínského apod.) charakteru
- jedná se zejména o informační pracovníky, archiváře, **bibliografy**, **knihovníky**, administrátory informačních systémů v informačních institucích a další příbuzné profese
- organizace zájezdů, výstav, konference **IKI Scholaris** (2016) – spolupráce s ÚISK UK Praha...

Knihovnické a informační služby Knihovnické organizace

[PhDr. Marie Šedá](#)

metodik.knihovna@gmail.com